

РЕШЕНИЕ

№ 539

гр. Варна, 20.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 43 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Татяна Лефтерова

при участието на секретаря Димитричка Ст. Илиева
като разгледа докладваното от Татяна Лефтерова Гражданско дело №
20223110103107 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано въз основа искова молба на П. Я. П., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ж.к. „****“, бл. ***, вх.*** ет.***, ап.***, с която против ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, ул. „****“ № ***, са предявени обективно кумулативно съединени иски за осъждане на ответника да заплати на ищеца, сумата от 2590,28 лева – обезщетение за имуществени вреди, причинени на собствения на ищеца л.а. „****“ рег. №****, в резултат на пътнотранспортно произшествие, настъпило на 06.10.2018 г., в гр. ***, на кръстовището на ул. „****“ и ул. „****“, както и законна лихва върху главното задължение, за периода от 26.10.2018 г. до окончателното плащане. Претендират се сторените разноски.

Обстоятелства, от които произтичат претендираните от ищеца права:

На 06.10.2018 г., в гр. ***, на кръстовището на ул. „****“ и ул. „****“ възниква ПТП между собствения на ищеца л.а. „****“ рег. №**** и л.а. „****“ с рег. №****, управляван от Б. Р. Г., вследствие на което, на първото превозно средство са нанесени материални щети. Произшествието настъпва по вина на водача на л.а. „****“, който не спазва пътен знак Б2. Съставен е констативен

протокол за ПТП с пострадали лица от 06.10.2018 г.

За извършеното престъпление, срещу водача на л.а. „****“ е образувано НОХД №***/*** г. по описа на Районен съд – ***, по което, с одобряване на постигнато споразумение, Б. Г. е признат за виновен в това, че на *** г., в гр. ***, при управление на МПС - л.а. „****“ с рег. №***, без да притежава необходимата правоспособност, нарушил правилата за движение по ЗДвП – чл.6, т.1 ЗДвП и чл.50, ал.1 ЗДвП, като не спрял на знак Б2 и не пропуснал л.а. „****“ рег. №***, движещ се по път, сигнализиран като път с предимство и по този начин причинил по непредпазливост телесна повреда на повече от едно лице – тежка телесна повреда на Р. И. Г., изразяваща се в загуба на слезка и средна телесна повреда на К. П. П., изразяваща се в счупване на колянната капачка, довело до трайно затруднение на движението на левия долен крайник за период от около 3 месеца, като на осн. чл.343, ал.3, пр.3 б. „а“ пр.1 и пр.2 вр. ал.1 б. „б“ вр. чл.342, ал.1 вр.чл.55, ал.1, т.1 НК.

В срока по чл.131 ГПК ответникът оспорва основателността на предявените иски. Сочи, че е бил сезиран във връзката с процесното ПТП, като по образувана преписка по щета № ***/*** г., УС на *** е постановил отказ, тъй като не били представени данни за хода и резултата от воденото ДП №***/*** г. по описа на РУ – ***. Сочи, че ищецът не е представил достатъчно доказателства за установяване на основанието за определяне на обезщетение в съответствие с разпоредбите на чл.106, ал.3, вр. чл.558, ал.2 и чл.496, ал.2, т.26 „б“ КЗ.

Според ответника, след приключване на НОХД № ***/*** по описа на РС ***, ищецът е трябвало да предяви нова претенция пред ГФ с писмени данни за хода и резултата от ДП №***/***г. по описа на РУ- *** и НОХД №***/*** по описа на РС-***, образувано във връзка с ПТП настъпило на 06.10.18 г. Твърди, че ако изисканите писмени доказателства са били надлежно представени в *** по щета № ***/*** г. Управителният съвет на *** нямало да постанови решение, с което да откаже изплащане на обезщетение за имуществени вреди и вероятно образуването на гражданско дело, с генериране на допълнителни разноси, щели да бъдат избегнати. Заявява, че с оглед преклузията по чл.558 КЗ, единственият изход на ищеца бил да проведе бланкетна процедура пред Фонда, с цел бърз отказ и последващо завеждане на гражданско дело. Намира, че виновни за

настъпване на процесното ПТП са и двамата водачи, като сочи, че със споразумението одобрено по НОХД № ***/*** по описа на РС-*** е било прието, че е налице независимо съпричиняване от страна на другия участник в ПТП К. П., който е следвало да пропусне движещият се по първокласен път л.а. „***“. Заявява, че Фондът не следва да извършва плащане в случаите, изброени в чл.494 КЗ и чл.29 от Правилника за устройството и дейността на *** във връзка със задължителната застраховка „***“ на автомобилистите за вредите, претърпени от виновния водач на моторното превозно средство. Твърди се, че при управление на увредения автомобил, ищецът е нарушил разпоредбата на чл.21 ЗДвП, като поведението му е в пряка причинно-следствена връзка с вредоносния резултат.

Намира размера на претендираното обезщетение за необосновано висок, с твърдение, че при определянето му не е съобразена действащата към датата на ПТП, Методика на *** и Наредба №49/16.10.2014 г. Сочи, че не е делинквент, не е застраховател и не изплаща обезщетения по силата на договор, а изпълнява чуждо задължение, при наличието на законоустановените предпоставки, и при спазване на определената в КЗ процедура. Оспорва претенцията за заплащане на лихва за забава, тъй като задължението за лихва възниква след изтичане на срока за произнасяне по претенцията на увреденото лице. В случая по предявената в *** претенция е образувана щета № ***/*** г., като ответникът се е произнесъл в законоустановения тримесечен срок. Тъй като ищецът не е представил необходимите документи, ответникът е бил поставен в обективна невъзможност да се произнесе по предявената претенция. Оспорва началната дата за начисляване на лихва, като при евентуалното приемане на претенцията за основателна, намира че същата следва да бъде присъдена от датата на подаване на исковата молба или от датата на постановения отказ от страна на ***. Намира, че претенцията на ищеца няма за цел репарирание на имуществени вреди, а цели облагодетелстване в икономически план.

Варненският районен съд, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, приема за установено, от фактическа и правна страна, следното:

Претендираните права имат извъндоговорен характер – непозволено

увреждане. Искът намира правно основание в разпоредбите на чл.557, ал.1, т.2, б. „а“ КЗ вр. чл.558, ал.5 КЗ и чл.432 КЗ. Съгласно чл.557, ал.1, т.2, б. „а“ КЗ, *** изплаща на увредените лица от *** за незастраховани МПС, обезщетения за имуществени и неимуществени вреди вследствие на смърт или телесни увреждания и за вреди на чуждо имущество, причинени на територията на Република България, на територията на друга държава членка или на територията на трета държава, чието национално бюро на застрахователите е страна по Многостранното споразумение, от моторно превозно средство, което обичайно се намира на територията на Република България и за което няма сключена задължителна застраховка „***“ на автомобилистите. Горепосочените предпоставки са кумулативно изискуеми, поради което, за да се ангажира отговорността на ответника е необходимо ищецът да установи наличието им в съвкупност.

Съгласно изискването на чл.558, ал.5 ГПК, увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда, ако *** не е платил в тримесечния срок по чл.496 КЗ, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното обезщетение, като се прилага и чл.380 КЗ. Страните не спорят, че въз основа претенция на ищеца, пред ответника е образувана преписка по щета №***/*** г., по която е постановен отказ за изплащане на обезщетение. При горните доводи, съдът намира предявения иск за допустим, като се дължи произнасяне по основателността му.

Съдът е отделил като безспорни и ненуждаещи се от доказване, следните обстоятелства: на *** г., в гр. ***, на кръстовището на ул. „***“ и ул. „***“ е възникнало ПТП между собствения на ищеца л.а. „***“ рег. №*** и л.а. „***“ с рег. №***, управляван от Б. Р. Г., вследствие на което, на първото превозно средство са нанесени материални щети; по НОХД №***/***г. по описа на РС-*** е одобрено споразумение, с което водачът на л.а. „***“ с рег. №*** - Б. Р. Г., е признат за виновен в извършване на престъпление по чл.343, ал.3, пр.3 б. „а“ пр.1 и пр.2 вр. ал.1 б. „б“ вр. чл.342, ал.1 НК; въз основа претенция на ищеца, пред ответника е образувана преписка по щета №***/*** г., по която е постановен отказ за изплащане на обезщетение.

На основание чл.300 ГПК вр. чл.383 НПК, влязлото в сила

споразумение е задължително за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършен деликта, неговата противоправност и виновността на дееца. На *** г., в хода на НОХД №***/*** г. по описа на РС – ***, обвиняемият Б. Р. Г. и прокурор при РП – ***, постигат споразумение за това, че на *** г., в гр. ***, при управление на МПС – л.а. „***“ с рег. №***, без да притежава необходимата правоспособност, обв. Г. нарушава правилата за движение по чл.6, т.1 ЗДВП и по чл.50, ал.1 ЗДВП, като не спира на знак Б2 и не пропуска л.а. „***“ с рег. № ***, движещ се по път, сигнализиран като път с предимство и по този начин причинява, по непредпазливост, телесна повреда на повече от едно лице, като в споразумението е посочено, че деянието е извършено при независимо съпричиняване от пострадалия К. П.П., който при управление на МПС – л.а. „***“ с рег.№ ***, нарушава чл.21 ЗДВП. За извършеното престъпление по чл.343, ал.3 пр.2, б. „а“ пр.1 и пр.2 вр. ал.1, б. „б“ вр. чл.342, ал.1 НК, на обв. Г. е наложено наказание лишаване от свобода, за срок от десет месеца.

Видно от заключението на съдебна-автотехническа експертиза, проведена по ДП №***/*** г. по описа на РУП – ***, скоростта на движение на л.а. „***“ с рег. № ***, към момента на задействане на спирачната му система възлиза на 80,88 км/ч., а към момената на сблъсъка – 50,05 км/ч. Дължината на опасната зона за спиране на този автомобил е 78,07 м, като според вещото лице, при движение със скорост от 80,88 км/ч., водачът на това превозно средство не е имал техническата възможност да предотврати сблъсъка чрез спиране. Намерено е, че ако пострадалият е управлявал автомобила си със скорост от 50 км/ч, той е имал техническата възможност да предотврати сблъсъка чрез спиране. Според експерта, пътното произшествие е настъпило вследствие на движението на л.а. „***“ в населено място с превишена на разрешената от закона скорост и вследствие на това, че водачът на л.а. „***“ не е пропуснал движещият се по път с предимство л.а. „***“.

От заключението на проведена, в хода на ДП №***/*** г. по описа на РУП – ***, съдебно-оценителна експертиза, се установява, че към датата на настъпване на застрахователното събитие – *** г., стойността на л.а. „***“ с рег. № ***, е в размер на 2151 лева.

Материалите от воденото досъдебно производство, следва да се ценят в

настоящото производство, ведно с всички доказателства по делото. Писмените доказателства по приложени към делото други дела и преписки се считат представени и събрани от съда с прилагане на делото. По този начин съдът събира и извънсъдебните признания на факти, които някоя от страните е правила пред други органи. Съставените протоколи от други органи са надлежно доказателство за извършването на съответните признания – решение № ***/*** г. по гр.д. №***/*** г. на ВКС, 3 г.о. и посоченото в същия съдебен акт – решение № *** г. по гр.д. №*** г. на ВКС, *** г.о.

От приетото заключение на изготвената по делото съдебно-автотехническа експертиза, което съдът кредитира като обективно и компетентно, се установява, че причините за настъпване на произшествието са навлизането на л.а. „***“ в кръстовището и в траекторията на движение на л.а. „***“, в комбинация със скоростта на движение на последното превозно средство, която е 109,37 км/ч. Намерено е, че при тази скорост, опасната зона за спиране на л.а. „***“ е 107,02 м. Скоростта на този автомобил, при удара, е 90,61 км/ч.

Според експерта, налице е тотална щета на увредения автомобил, доколкото стойността на нанесените вреди, значително надхвърля действителната стойност на автомобила на ищеца. Разпоредбата на чл.390, ал.2 КЗ определя, че тотална щета на МПС е увреждане, при което стойността на разходите за необходимия ремонт надвишава 70 на сто от действителната му стойност, като тази стойност се определя съгласно определения способ за обезщетяване въз основа на: издадена от сервиз проформа фактура – при възстановяване в натура на вредите, или чрез експертна оценка – при изплащане на парично обезщетение. Вещото лице е намерило, че стойността на щетите е в размер на 9920,73 лева, средната пазарна стойност на автомобила към датата на ПТП – 2800 лева, а действителната стойност на превозното средство, определена по Методиката на ответника, действаща към 26.10.2018 г. е в размер на 2308,60 лева. При съпоставяне стойността на щетите и средната пазарна стойност се установява, че разходите за възстановяване на превозното средство представляват 354,31 % от неговата действителна стойност.

Ответникът е уведомен за настъпилото застрахователно събитие на *** г. – обстоятелство, което се установява от прието по делото писмено

доказателство – уведомление на „***“ ЕООД, входирано при ответника с вх. №***/*** г. При последния е образувана преписка по щета № ***/***г., като след разглеждане на претенцията на ищеца, с решение от *** г. е отказано изплащане на обезщетение за имуществени вреди. Пострадалият е уведомен, че решението за отказ е взето след извършване на преценка за липса на доказателства, за установяване на основанието за определяне на обезщетение в съответствие с разпоредбите на чл.106, ал.3 вр. чл.558, ал.2 и чл.496, ал.2, т.2, б. „б“ КЗ. Ищецът е уведомен, че не представя данни за хода и резултата от ДП №*** г. по описа на РУ-*** като му е указана възможността да предяви нова претенция пред ГФ, с която да представи писмени данни за хода и резултата от воденото досъдебно производство. На пострадалия е разяснено правото да предяви претенцията си за плащане, пред съд, на основание чл.558, ал.5 КЗ.

Съдът намира, че елементите на състава на непозволеното увреждане - противоправно поведение на делинквента, вредоносен резултат, причинно-следствената връзка между тях, както и вината на дееца, са установени по безспорен начин в наказателното производство, поради което същите не подлежат на преценка по настоящото дело. Наличието на посочените предпоставки ангажира гражданската отговорност на ответника. Предявеният главен иск е доказан по основание, поради което съдът следва да се произнесе относно размера му.

При спазване принципа за пълна обезвреда, присъденото обезщетение следва да съответства на разходите за възстановяване на увредената вещ до състоянието □ преди увреждането. В процесния случай разносните за отремонтване на автомобила надвишават над 70 % от действителната му стойност – 2800 лева, съгласно САТЕ. Отговорността на ответника следва да бъде ангажирана с оглед репарирване на търпените от ищеца имуществени вреди, вследствие ПТП от 26.10.2018 г., на основание чл.557, ал.1, т.2, б. „а“ КЗ вр. чл.558 КЗ и чл.432 КЗ, като в негова тежест се възложи отговорността за заплащане на претендираната от ищеца сума, доколкото същата е в по-нисък размер от посочената в САТЕ средна пазарна стойност на автомобила.

По въведеното от ответника възражение за намаляване на дължимото обезщетение, поради съпричиняване от страна на ищеца, съдът намира следното.

Съгласно разпоредбата на чл.51, ал.2 ЗЗД, ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. За да се приложи сочената разпоредба и да се намали дължимото обезщетение, следва да се установи наличие на пряка причинно-следствена връзка между поведението на пострадалия и вредоносния резултат. Съпричиняване ще е налице, когато е налице обективно поведение, изразяващо се както в действие, така и в бездействие, пряко създаващо предпоставки за настъпването на увреждането и без наличието на което вредите не биха настъпили или биха били в по-малък обем, като съотношението му спрямо поведението на деликвента следва да се преценява с оглед това кой е основният фактор за причиняването на вредоносните последици /така решение №*** г. по т.д. №*** г., ВКС, *** т.о./.

Съгласно установената съдебна практика на ВКС, влязлата в сила присъда се ползва със сила на пресъдено нещо само за обстоятелствата, изчерпателно изброени в чл.300 ГПК. Поведението на пострадалия не е елемент от присъдата, освен ако се касае за съпричиняване, представляващо елемент от състава на престъплението и е било предмет на изследване по конкретното дело /решение №*** от *** г. по т.д. №*** г.; решение №*** от *** г. по т.д. №*** г. на ВКС./. При определяне наказанието на делинквента наказателният съд е изследвал и е съобразил поведението на пострадалото лице, като е отчетен същественият му принос към настъпване на вредоносния резултат. При горните доводи, съдът намира, че следва да съобрази установеното със споразумението по НОХД №*** г. по описа на РС – Девня, като с оглед безспорния механизъм на пътното произшествие, извърши преценка относно степента, в която поведението на ищеца е повлияло върху вредните последици.

Страните не спорят, че непосредствено преди настъпване на процесния пътен инцидент, ищецът е управлявал л.а. „***“ със скорост, значително надвишаваща максимално допустимата скорост в населено място, посочена в разпоредбата на чл.21, ал.1 ЗДвП – 50 км/ч. Според експертизата, изготвена и приета по ДП №*** г. по описа на РУ-***, тя е 80,88 км/ч, но според експерта, изготвил приетото и неоспорено от страните, заключение на съдебно-авотехническа експертиза, в настоящото дело, скоростта е значително по-висока – 109,37 км/ч., а при удара – 90,61 км/ч. Няма спор, че основният фактор за настъпване на произшествието е поведението на делинквента, който

не съобразява поведението си с изискванията на чл.6, т.1 ЗДвП и чл.50, ал.1 ЗДвП, не спира на пътен знак Б2 „Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство“, навлиза в траекторията на управлявания от ищеца автомобил, който поради движение с несъобразена скорост, не може да спре или да избегне удара. В случай, че ищецът беше избрал скорост, която да е съобразена с изискването на чл.21, ал.1 ЗДвП и конкретните пътни условия, пътният инцидент щеше да бъде избегнат и вредните последици да не настъпят.

Следва да се посочи, че установеното с представените от ищеца оправдателна присъда №**** г. по НОХД №*** на РС – ***, образувано въз основа повдигнато обвинение на ищеца в извършване на престъпление от общ характер, за това, че на 06.10.2018 г., в гр. ***, при управление на л.а., нарушил правилата за движение по ЗДвП – чл.21 от същия, като по непредпазливост причинил телесни повреди на повече от едно лице, както и решение №***г. по ВНОХД №*** г. по описа на ВОС, не обвързват настоящия съд и не могат да бъдат преценявани при определяне приноса на ищеца към вредоснония резултат, чиято обезвреда се търси в настоящото производство.

При горните доводи, съдът намира, че съпричиняването от страна на ищеца е в размер на 25 %. С оглед установената от вещото лице средна пазарна стойност на увредения автомобил, към 06.10.2018 г. – 2800 лева и като съобрази, че обезщетението следва да се намали поради принос на пострадалия, съдът намира предявения иск за доказан до размера от 2100 лева, като до този размер искът следва да се уважи, а за разликата над 2100 до първоначално претендирания размер от 2590,28 лева, искът подлежи на отхвърляне като неоснователен.

Ответникът дължи заплащане на законна лихва върху главното задължение, на основание чл.558, ал.1 КЗ вр. чл. 497 КЗ, с начална дата – по-ранната от двете дати: 1. Изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл.106, ал.3 КЗ или 2. Изтичането на срока по чл.496, ал.1 КЗ, освен в случаите, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл.106, ал.3 КЗ. На 13.02.2019 г. ответникът отказва изплащане на обезщетение под предлог, че ищецът не му е представил данни за хода и резултата от воденото

ДП №*** г. по описа на РУ – *** Към датата на отказа, досъдебното производство не е приключено, а и за изплащане на дължимото обезщетение, законът не изисква приключено досъдебното производство, изготвен обвинителен акт или постановена осъдителна присъда. Съдът намира, че лихва върху главното задължение следва да се начисли в хипотезата на чл.497, ал.1, т.1 КЗ. При данни, че ответникът е уведомен на 19.11.2018 г., то лихвата е дължима от 05.12.2018 г.

Съразмерно на уважената част от иска и на основание чл.78 ал.1 ГПК, в полза на ищеца се следват разноски в общ размер на 736,63 лева, за които е представен списък по чл.80 ГПК.

На основание чл.78, ал.3 ГПК, ответникът има право на разноски за отхвърлената част от иска. Претендира се юрисконсултско възнаграждение в размер на 450 лева. На основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37, ал.1 ЗПП вр. чл.25, ал. 1 НЗПП, съдът определя същото в размер на 150 лева. Ответникът е извършил разноски за заплащане депозит, за изготвяне на експертиза, в размер на 300 лева. С оглед изхода от спора и съразмерно на отхвърлената част от иска, в полза на ответника се следват разноски в общ размер на 121,61 лева.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА *** със седалище и адрес на управление: гр. ***, ул. „***“ № ***, да заплати П. Я. П., ЕГН *****, с адрес: гр. **** ж.к. „****“, бл. ***, вх.***, ет.***, ап.***, сумата от 2100 лева – обезщетение за имуществени вреди, причинени на собствения на ищеца л.а. „****“ рег. №***, в резултат на пътнотранспортно произшествие, настъпило на *** г., в гр. ***, на кръстовището на ул. „****“ и ул. „****“, както и законна лихва върху сумата от 2151 лева, за периода от 05.12.2018 г. до окончателното плащане, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над 2100 лева до първоначално претендирания размер от 2590,28 лева.

ОСЪЖДА ГАРАНЦИОНЕН ФОНД, със седалище и адрес на управление: гр. ***, ул. „***“ № ***, да заплати на П. Я. П., ЕГН *****,

с адрес: гр. ***, ж.к. „***“, бл. ***, вх.***, ет.***, ап.**, сумата от 736,63 лв. - разноси по делото, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

ОСЪЖДА П. Я. П., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ж.к. „***“, бл. ***, вх.*** ет.***, ап.***, да заплати на *** със седалище и адрес на управление: гр. *** ул. „***“ № ***, сумата от 121,61 лв. - разноси по делото, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК.

ПРЕПИС от настоящото решение да се връчи на страните, чрез процесуалните им представители, на основание чл. 7, ал. 2 ГПК.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на трето лице – помагач на страната на ответника - Б. Р. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ул. „***“ №***

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от връчването му на страните, пред Варненския окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Варна: _____